

Стенографски дневник

НА

38. заседание

Петък, 8 март 1946 г.

(Открито в 15 ч. 45 м.)

Председателствувал председателят Васил Коларов.

Секретари: д-р Георги Славчев и Георги Христов

СЪДЪРЖАНИЕ:

Съобщения:	Стр.	Стр.
Отпуск	381	2. За учредяване на Министерство на индустрията, занаятите и рудите и на Министерство на електрификацията и природните богатства. (Второ четене) . . . 386
Законопроект	381	3. За трудовата поземлена собственост. (Второ четене) . . . 387
По дневния ред:		Предложение на народния представител Йордан Бодуров, речта на министъра на правосъдието д-р Минчо Нейчев, по закона за конфискуване на придобитите чрез спекула и по незаконен начин имоти да бъде отпечатана и масово разпространена безплатно. (Приемане) . . . 388
Законопроекти: 1. За конфискуване на придобитите чрез спекула и по незаконен начин имоти. (Второ четене) . . . 381		Дневен ред за следващото заседание . . . 387
Говорили: м-р д-р Минчо Нейчев . . . 381		

Председател Васил Коларов: (Звъни) Има нужното число народни представители. Откривам заседанието.

(От заседанието отсъствуват следните народни представители: Александър Ковачев, Асен Драгнев, Билиял Дурмазов, Борис п. Христов, Васил Чобанов, Васил Тошев, д-р Вяра Златарева, Варя Мандонска, Ганю Златинов, Георги Божков, Георги Михайлов, Георги Енчев, Георги Босолов, Гого Гогов, Давид Иерохам, д-р Димитър Хаджиев, Диню Тодоров, Екатерина Аврамова, Елена Кецкарова, Иван Каменов, Иван Чонос, Иван Бешев, Илия Бояджиев, Крум Кюлявков, Кръстан Раковски, Кръстю Добрев, Мара Кинкел, Мата Тюркеджиева, Николай Калев, Пело Пеловски, Рада Ноева, Райчо Боев, Стефана Маркова, Стою Неделчев, Стоянка Иванова, Тодор Кръстев, Трифон Трифонов и Хюсеин Имамов)

Председателството е разрешило отпуск на следните г-да народни представители: Атанас Д. Добревски — 1 ден, Васил Тодоров Чобанов — 1 ден, Вълко Червенков — 2 дена, Георги Евчев — 1 ден, Димитър Тодоров Кънев — 7 дни, Иван Н. Бешев — 1 ден, Иван Кам. Тодоров — 1 ден, Кръстан Раковски — 4 дни, Мария Станев Маринов — 1 ден, Слави П. Пущкаров — 10 дни, Стефана Маркова — 1 ден, Стефан Прокопиев Григоров — 10 дни, Христо Стефанов Малинов — 3 дни, Хюсеин Еминов Имамов — 4 дни и Цветан Гаджовски — 1 ден.

Народният представител Гьоко Колев Габровски моли да му се разреши 4 дни отпуск. Тъй като той се е ползувал с повече от 20 дни отпуск, следва исканият 4-дневен отпуск да му бъде разрешен от Народното събрание. Моля г-да народните представители, които са съгласни да се разреши 4 дни отпуск на народния представител Гьоко Колев Габровски, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Постъпил е от Министерството на народното здраве законопроект за приемане дарението на д-р Недю Петев Бояджиев, от гр. София направено в полза на държавата.

Законопроектът ще бъде раздален на г-да народните представители и поставен на дневен ред.

Пристъпваме към дневния ред. Точка първа:

Второ четене на законопроекта за конфискуване на придобитите чрез спекула и по незаконен начин имоти.

Има думата докладчикът на комисията.

Докладчик Минчо Минчев (к): Г-да народни представители! Комисията по Министерството на правосъдието, след основно проучване на предложения законопроект за конфискуване на придобитите чрез спекула и по незаконен начин имоти и във връзка с подобрене на същия закон, направи изменения, които ще ви прочета при съответните текстове от законопроекта. (Чете)

„ЗАКОН

За конфискуване на придобитите чрез спекула и по незаконен начин имоти.“

Комисията прие да остане същото заглавие.

Председател Васил Коларов: Има думата г-н министърът на правосъдието.

Министър д-р Минчо Нейчев: (От трибуната. Посрещнат с ръкоплекания) Г-да народни представители! Комисията по Министерството на правосъдието ще ви направи предложение да бъдат внесени някои изменения в законопроекта за конфискация на придобитите чрез спекула и по незаконен начин имоти. Дълга да заявя, че съм напълно съгласен с тези изменения и че повечето от тях се направиха по мое предложение. Дълга да заявя също така, че с изключение само на един пункт, по който представителите на парламентарната група на Българския земеделски народен съюз направи известна резерва, всички други постановления на законопроекта, в редакцията, която днес ще ви бъде предложена, бяха приети единодушно от цялата комисия, в която участваха при разискванията представители на всички парламентарни групи.

Аз съм особено доволен, че след споровете, които бяха повдигнати при гласуването на законопроекта на първо четене, както и в отечественофронтовската преса, комисията, след обстойни разисквания, пропusti със спокойно, истинско другарско взаимно доверие, можа да постигне пълно съгласие, за да ви представи за гласуване на второ четене една единодушно приета от нея редакция на законопроекта. Аз съм сигурен, че целият български народ ще научи с истинско задоволство, че неговите представители в Парламента са приели единодушно законопроекта, с който се осъществява една от най-важните точки от програмата на Отечествения фронт. (Ръкоплекания)

Внасянето на този законопроект в Народното събрание беше посрещнато не еднакво от различните среди на нашата обществено-политическа действителност. Това трябва да се очаква.

Широките народни маси, които в продължение на много години бяха подложени на безчовечно ограбване, които добре познават и вече сочат тези, които са ги ограбили, посрещнаха законопроекта с ентусиазъм. В цялата страна, по села и градове, по квартали и предприятия, бяха свикани масови събрания и митинги, на които българският народ манифестира високо своето одобрение на законопроекта и поиска той да бъде по-скоро гласуван от Народното събрание и приложен твърдо и цялостно от натоварените с това органи на съдебната власт.

Всички честни хора в нашата страна са единодушни в това, че ограбването от народа трябва час по-скоро да бъде върнато на народа (Ръкоплекания), и то не само за да бъде възстановено нарушеното чувство на справедливост, а главно защото те ясно разбират, че е опасно да се оставят ограбените имоти в ръцете на враговете на народа, които те неминуемо биха използвали, за да го наново поробят и да си възвърнат по този начин възможностите за нови ограбвания.

Но законопроектът има и своите противници и това е съвсем естествено. Шом се иска да бъде върнато на народа това, което му е било отнето, много естествено е, че тези, които са го ограбили, няма да бъдат доволни от законопроекта, който си поставя именно такава цел.

Не са доволни и не могат да бъдат доволни от законопроекта аличните и безсъвестни спекуланти, които за сметка на липсващата и страданията на народа успяха да натрупат за късо време несметни богатства; не са доволни и не могат да бъдат доволни от него и измислените на българския народ, които заложиха интересите на България на немските империалисти и заедно с тях ограбиха народа.

Няма никакво съмнение, че през периода от 1935 г., когато се започна подготовката на войната, до 9 септември 1944 г., когато българският народ стана господар в собствената си страна, не най-различни начини бяха изсмукани повече от 150 милиарда лева, хърватският труд на българския селянин, работник, дребен занаятчия, за да бъдат отнесени безвъзвратно в Германия. Ние знаем, че тези милиарди никога няма да се върнат в нашата страна, но българският народ има правото, има и възможността да турне ръка на тлъстите комисии, възнаграждения, подкупы и други, които представителите на България получиха за съдействието, което оказаха на немците в това безскрупулно ограбване на народното ни стопанство. (Ръкоплескания)

Очевидно е, че и тези хора няма да бъдат доволни от законопроекта и ще направят всички опити, за да го дискредитират обществено, с цел, ако не да бъде изоставен от Народното събрание, то поне да претърпи такива изменения, които да го направят неприложим, и по този начин да се изпълнят от конфискацията, която ги грози.

С тази цел се започна една необуздана от никакви скрупули кампания срещу законопроекта, която в повечето случаи беше явно недобросъвестна. Така, в „Знаме“, органът на псевдо-демократическата партия, в която успяха да се приютят най-големите спекуланти и черноробаджии, намери, че законопроекта бил чудовищен. Аз даже се зарадвах, когато прочетох това. Именно чудовищен трябва да изглежда този законопроект за спекулантите и престъпниците (Ръкоплескания), щом като чрез него народът иска да му се върне обратно това, което те под закрилата на фашистката власт, чрез безсъвестна спекула и по незаконен начин, са му отнели.

За в „Знаме“ чудовищни изглеждат всички законодателни мероприятия, които целят осъществяването програмата на Отечествения фронт. Чудовищен за него изглежда законът за Народния съд, законът за защита на народната власт, законопроекта за аграрната реформа и въобще всички мероприятия на правителството и Народното събрание, които имат за цел заздравяването властта на народа и чрез това повишаване на неговото благосъстояние. (Ръкоплескания)

Малко по-особено е положението на ония, които се наричат о. ф. опозиция. Не само затова, че на 9 август 1945 г. техните министри тогава преяха без никакви възражения наредбата-закон за конфискуване на придобитите чрез спекула или по незаконен начин имоти, който имаше дословно същия текст, какъвто има и сега внесенният законопроект, но още и затова, че те не се решават да отречат по принцип законопроекта, с което биха се демаскирали пред масите, като открити проводници на противонародни тенденции, и затова прибегват към диверсията, че по принцип са за законопроекта, но са против неговите подробности. В същност обаче те имат предвид такива „подробности“, които съставляват същината на законопроекта и без които той би се обърнал в мъртва буква. Желеейки именно да се лойде до един мъртвороден закон, „социалистите“ около „Свободен народ“ и „земеделците“ около „Народно земеделско знаме“ обективно и субективно подкрепят спекулантския капитал, който подхранва реакцията и фашизма в държавното ни управление.

Нека сега разгледаме накратко най-съществените възражения, които в различни вариации се повториха по няколко пъти в опозиционната преса.

Направен се, преди всяко, опит, чрез явно извличане смисъла на текстовете, да се внесе страх в заможените и средни класи, дори и в сред тия, които притежат или каквато и да било собственост, че им се касае до конфискуването на придобитите чрез спекула и по незаконен начин имоти, а въобще до отнемането на богатствата на заможените и средни класи, па даже и на тия, които са успели да си струпат някаква къшурка или да си купят някоя извица; че под ударите на този „антисоциален закон“ ще ги да попаднат обикновените граждани и най-вече простодушните селяни, които не знаели да водят търговски книги; че с закона се целело пълното пролетаризиране на народа; че законът щял да затрудни борбата на българския работник и че най-много пострадали, физически и морално, щял да понесе именно работникът. В това отношение избравият начин на агитация против законопроекта е еднакъв за цялата опозиционна преса.

Достатъчно е обаче да се прочетат съответните текстове на законопроекта, за да се види колко неосъществими и явно недобросъвестни са тези възражения. Имат се пред вид точно определени категории имущества, такива, които са по комерсно увеличени при използване затрудненото положение на страната, или които са придобити по незаконен начин. При тия ясни и категорични текстове на законопроекта да се твърди, че той ще засегне широките народни слоеве, това би значило да се твърди, че в сред българския народ се наблюдава масово явление на прекомерно забогатяване или масово извършване на престъпни деяния, имащи за резултат увеличаване на имотното състояние. Наблюдава се в същност тъкмо обратното явление, а именно, масово обедняване и недоизхранване на граматната част от народа. Очевидно е, че противниците на законопроекта съвсем не мислят за бедния гражданин който е успял да си струпва една къшурка и да си купи една извица, нито за простодушния селянин, който си е купил една извица и не знае да води търговски книги. Те знаят много добре кого имат пред вид и затова критиките им на законопроекта са колкото озлобени, толкова и безсъвестни.

Второто съществено възражение, което се прави срещу законопроекта, е, че чрез неговото приложение ще се дезорганизира народното стопанство, „ще настъпи пълна стопанска несигурност, апатия и страх“, „ще се предизвика продоволствена криза“, „ще настъпи невообразим хаос в стопанския живот“, „частната инициатива ще отслабне още повече, няма да се ползват никакви усилия да се образуват капитални“. Ето каква мръсна картина ни рисуват противниците на

законопроекта като последица от неговото приложение, ако той стане закон.

Да се твърди, че с конфискуването на придобитите чрез спекула и по незаконен начин имоти ще се убие частният почин и ще се създаде непреодолима пречка за капиталобразуването в страната, това би значило да се твърди, че всяка частна инициатива в стопанството е свързана с безсъвестна спекула и че всяко капиталобразуване е резултат на спекула или извършено престъпление. Когато ние казваме, че трябва да се конфискуват имотите, дообити чрез спекула или по незаконен начин, което по смисъла и текста на закона значи имоти, дообити чрез такава стопанска дейност, която е засрамена от законите или които е дала като обективни резултат едно прекомерно, необичайно, извън мярката натрупване на богатства, чрез използване затрудненото положение на народа, или казано още по-ясно, имоти, които са придобити чрез ограбване на народа, тогава ни отговарят: частната инициатива ще отпусне ръце и стопанството ще се разстрои. А това би означавало, че без ограбване на народа няма частна инициатива, няма и стопанство. Сигурен съм, че с тази спекулантска теория няма да се съгласят добросъвестните български индустриалци и търговци, които, за чест на нашата страна, представляват болшинството в тяхното съсловие и които със своите усилия и благодарение на своите организаторски способности съдействуват за изграждането и разширяването на народното ни стопанство в интереса и за благото на целия народ и неговото бъдеще.

Би било съвсем погрешно да се счита, че спекулата и престъплението са нормалните методи на стопанската дейност. Тъкмо на против, истинските, прогресивните стопански дейатели, които със своя труд и способности потикват напред икономическото развитие на страната, винаги са се задоволявали с нормалните доходи, достатъчни не само за задоволяване на техните нужди, но и за разширяването на техните стопански предприятия.

Законът за конфискуване на придобитите чрез спекула и по незаконен начин имоти е обрнат изцяло с лице срещу алчните спекуланти и престъпници, които не са никакви стопански дейатели, защото с ограбените от народа средства те не само че не помагат за развитието на народното стопанство, но, напротив, подвизават се наново в спекулата и черната борса, те спъват неговото спокойно развитие. И затова техните имоти ще бъдат конфискувани. Но от това честните индустриалци и търговци не само че нищо няма да загубят, но, напротив, ще спечелят това, че тяхното съсловие ще бъде очистено от лошото име, което спекулантите са му създали. Престъжът им на патриотични стопански дейатели ще бъде издигнат и те ще спечелят уважението на народа и подкрепата на народното правителство. (Ръкоплескания)

Водени все от същата загриженост да спасят спекулантите от грозищата ги опасност да изпуснат от ръцете си заграбената плячка, техните политически глашатаи се опитаха да сплашат българския народ с това, че законопроекта щял да засегне най-съкровени и най-ценни качества на нашия народ: спестовността и грижата за утрешния ден. Тръгнаха по пътя на безогледната защита на спекулантите, противниците на законопроекта не се спираха даже пред това, да обвинят народа, който по събрания и митинги мистява за гласуването и приложението на закона, че е едва ли не сбирщина от мързеливи, които пият живот пият, гвляят, плахосват имущества, докато тези, които трябва да отговарят като спекуланти, са именно хората с много ценни качества: спестовност и грижи за утрешния ден.

Не е ясно как законопроекта ще се отрази еле върху спестовността. Знае се, че обикновеният дребен спестител влага в банки и спестовни каси онова, което с мъка е можал да откъсне от зълка си. Минималните суми на отделните вноски, от които се набират влоговете, свидетелствуват храсноречиво за това, че тези влогове и спестявания са резултат на една нормална дейност са икономии, които са направени върху сили. Това е огромната спестителска маса и затова по начало законопроекта не може да бъде приложен спрямо нея. Очевидно е, че тези, които вдигаха треската за сметка на спестовността, съвсем не се грижат за това ценно качество на българския народ, а поискаха да използват и това средство, за да се притечат на помощ на тъй близките до сърцето им спекуланти.

На особено ожесточени нападки е изложено постановлението на чл. 4 от проекта. Трябва да се отбележи, че и по този случай опонентите не успяха да запазят най-елементарното самообладание, което е най-добрият признак, че те нямат сериозни аргументи против постановлението, а издават само прекалено голямата си загриженост за съдбата на своите изпаднали в незавидно положение клиенти.

Представя се работата така, като че ли по силата на чл. 4 от законопроекта ще се поиска от всички български граждани да представят сметка за произхода на имотите, които притежават. Един от критиците изказа опасението си, че по силата на този закон целият народ щял да бъде поставен под знаменателя на престъпници до доказване на противното, което наистина би било извънредно обидно за българския народ.

В действителност, нито никога е била поставяна такава цел на закона, нито би могло сериозно да се извади такава заключение от неговите текстове. Целта на закона е посочена в чл. 1 на същият: „Всички имоти, движими и недвижими, пари, акции и по, придобити чрез спекула или по незаконен начин, се конфискуват в полза на държавата“. В следващите членове, 2 и 3, са дадени дефинициите на понятието „спекула“, което по този начин е възведено в юридическо понятие, и на понятието „добити по престъпен начин“. Тези две понятия, особено понятието „спекула“, бяха поставени на извънредно заострена критика. Издагна се новият за този въпрос

и стриктни постановления на закона, за да се предотврати произвола от страна на органите, които ще го прилагат. Като се вземе обаче пред вид, че законът ще се прилага от съда, включително и Касационния съд, който ще действа и като инстанция по същество, отпада всякаква опасение, че при приложението му може да се излезе извън неговата така ясно поставена цел. Като се знае, всяко определение е ограничение. Да се иска още по-стриктно определение на понятието „спекула“, то значи в такава степен да се стесни, щото да изтърве свършено от обсега си многообразната спекула. А това значи, законът да не постигне целта си, в което собствено се състои и скритото намерение на критиците на закона.

Проектът изхожда обаче от становището, че конфискуването на натрупаните по неоправдан начин богатства не трябва да се свързва непременно с разкриването на извършено престъпление по наказателния или друг специален закон. Конфискацията трябва да се постанови дори и независимо от съществуването на каквото престъпление, стига само въз основа на други обективни белези да може да се приеме, че увеличеното имотно състояние на едно лице е резултат на неправомерна дейност изобщо.

Затова и проектът е изграден върху началото, че всяко увеличение на имотното състояние, което не се оправдава от нормалните доходи, които лицето е получило при добросъвестното упражняване на своето занятие, или от доходите, които то е добило от използването на притежаваните от него имоти и капитали, подлежи на конфискация, защото се предполага, че такъв увеличен имотен състояние е придобито чрез спекула или по незаконен начин.

Но нека разгледаме това постановление от обратната му страна. Защо се иска от противниците на законопроекта да бъде премахната презумпцията на чл. 4 и да бъде оставено на държавното обвинение да доказва, че дадено увеличение на имотното състояние се дължи на престъпление или спекула? Целта, която се поставя, е много ясна: нито едно богатство да не може да бъде конфискувано, макар и да е свършено очевидно, че то може да бъде придобито само чрез някое престъпление или по пътя на най-безсъвестна спекулация. Пътищата на забогатяването чрез спекула или по незаконен начин са толкова скрити, предохранителните мерки, които се вземат, за да бъдат укривани следите на спекулата или престъплението, са толкова сложни и добре усвоени от спекуланта или престъпника, щото само в отделни случаи те могат да бъдат разкрити, макар почти винаги да съществуват обективни признаци, по които да може безпогрешно да се заключи, че имотът е придобит по неправомерен начин без да се знае именно по какъв.

Само в случаите, когато съдията-следовател намери такива обективни признаци, които неотразимо налагат убеждението, че имотното състояние на известно лице, в зависимост от по-ранното му имотно състояние, занятието му, доходите му и пр., не може да бъде придобито, освен по неправомерен начин, той обявява лицето за заподозрян и го поканва, то да обясни от где и по какъв начин е придобило имотите си. И ако заподозреният лице, на което законът дава широки процесуални възможности, не представи задоволителни обяснения, ще стане съвсем безспорно, че имотът му е придобит по неправомерен начин, макар и в този последен момент да остане неизяснено по какъв именно начин е придобит. Процесуалните рамки, в които е поставено приложението на презумпцията по чл. 4, премахват всяко опасение от съдебен произвол или в най-лошия случай съдебният произвол не може да бъде по-голям, отколкото при всеки друг съдебен спор.

Това обаче, което може да направи ефективно приложението на закона, то е привличането на отечественофронтовските комитети като спомогателни органи за разкриването на забогателите чрез спекула или по незаконен начин. Тук е мястото да се отбият атаките, че отечественофронтовските комитети щели да се преобърнат в следствени инстанции и по този начин щели да провеждат терор над политическите противници. Като чл. 9 от законопроекта, така и истините към същия ясно определят рамките, в които ще се движат отечественофронтовските комитети. Те няма да бъдат следствена инстанция, няма да извършват никакви следствени действия, но те ще бъдат оная обществена сила, която няма да позволи, законът да остане мъртва буква. Правото и задължението на отечественофронтовските комитети се изчерпва с това, че те ще посочват на прокурора ония лица, които са увеличили имотното си състояние несъответно с нормалните си доходи при добросъвестно упражняване на занятието им или чрез доходите от имотите и капиталите им. Веднаж лицето посочено на прокурора, работата на отечественофронтовския комитет е изчерпана.

25-годишната практика по приложението на досегашния закон за отнемане на незаконно придобити имоти показва, че без една обществена сила, която да посочва на съдебната власт незаконно забогателите, законът рискува да остане мъртва буква. При положението обаче, че само съдебната власт ще действа по приложението на закона, отпада всяко основание да се твърди, че даденото право и задължение на комитетите на Отечествения фронт може да бъде използвано за преследване на политически противници.

Аз си позволявам обаче още веднаж да подчертая, че ролята, която законът отрежда на отечественофронтовските комитети, е изключително важна, и от начина, по който те ще изпълняват тази роля, ще зависи в голяма степен успешното приложението на закона. (Ръкописания) Националният комитет ще трябва да даде подробности ясни директиви на всички комитети за начина, по който те ще трябва да действуват, за да изпълнят достойно голямата и отговорна задача, която им поставя българският народ чрез този закон. На комитетите ще трябва да бъде внушено, че те ще трябва да действуват с всичката обективност и добросъвестност, че всяко несприятливо увлечение, всяко клеветническо, недобросъвестно и даже и всяко не добре проверено донесение до съдебните органи не само че с нищо няма да помогне за успешното приложението на закона, но ще удари направо срещу престижа на народната власт и срещу на-

тересите на българския народ. Ролята, която е определена на отечественофронтовските комитети при приложението на този закон, ще послужи като пробен камък за тяхната зрялост, за тяхното съзнание като истински органи на политически организирания българският народ. И ние можем да бъдем сигурни, че нашите стечественофронтовски комитети ще изпълнят достойно тази своя задача. (Ръкописания)

Г-да народни представители! Материалните и процесуални постановления на предлагания законопроект са достатъчно ясни, за да не съществува никаква опасност, че под техния удар биха попаднали честните и добросъвестни граждани. И затова честните и добросъвестни граждани не само не се страхуват от закона, но и настояват да бъде по-скоро гласуван, за да се пристъпи към неговото приложение.

От него се страхуват обаче ония, които наистина ще попаднат под ударите му и понеже нямат друго средство да се борят срещу него, те се опитват да сплашат честните и добросъвестни граждани, че законопроекта щял да удари именно тях, обикновените граждани и добродушни селяни, че той бил насочен против всички, които притежават каквато и да било собственост.

Ето защо, като вносител на законопроекта, аз считам, че е уместно и полезно да ви кажа в общи линии, кого ще засегне законът и кого няма да засегне, без да се разбира, че изброяванията, които ще направя, са изчерпателни.

Законът цели преди всичко отнемането на незаконно придобитите или придобити чрез спекула богатства на така наречените крупни стопански акули, които винаги досега са се изпънзвали от всички закони, малко или много насочени срещу тях, като те са мите са съдействували за създаването на такива закони и административни разпореждания, които са им давали „закона“ възможност да трупат несметни богатства за сметка на мизерията и страданията на целия народ. Ето някои от тях:

Това са преди всичко държавните и предимно военни доставчици, които използват военновременната конюнктура, за да реализират извънредни печалби. При установения данък върху военновременните печалби, достигаш до 90%, при контролирана печалба, понеже се касае повечето за продукти от първа необходимост, които бяха под режим и при нормирани цени, ако въпреки това имотното състояние е порастнало несъразмерно с декларираните печалби, това показва, че зад всичко, наредено за данъчната власт или за други държавни контролни органи, стои нещо друго, нещо скрито, а това може да бъде само или спекула, или печалби, доби и чрез престъпни действия: рушвети на приемателни комисии за приемане на негодни или в по-малко количество материали и пр.

Това са износители, които никога през живота си не са се занимавали с търговия, но които като политически величия са получили контингенти за да закупят на нищожни цени от произведителите тютюни или други стоки, които да изнесат и продадат на германските концерни на високи цени, като в края на краищата разликата е била платена от Българската народна банка.

Това са вносителите и представителите на чужди търговски и индустриални фирми, предимно германски, които бяха установили монополи и диктуваха цените на вътрешния пазар, използвайки военновременната конюнктура.

Това са транспортните организации и дружества или други притежатели на транспортни средства, които използват естествено положение на страната и натрупваха огромни богатства. Тези богато заплатени от германците транспортни услуги бяха платени в края на краищата пак от Българската народна банка.

Това са и такива безсъвестни търговци и индустриалци спекуланти, които са успели да се изплъзнат от преследване по закона за осигуряване снабдяването и регулирането на цените, понеже децанията им са се оказали несъставомерни, т. е. така хитро скрени, щото да не могат да попаднат под никой от предвидените в закона текстове. Тук скандалната спекула е очевидна, макар и да е останала ненаказана.

Това са всички ония, които се изплъзнаха от Народния съд, понеже по смисъла на закона за същия те не бяха реализирали противозаконна облага, а бяха грабили при спазване на фашистките закони.

Това са имуществата, придобити под каквато и да било форма, за или във връзка с противонародна дейност. Тук попадат разни генерали, които получиха от немците огромни „дарения“ уж за минали заслуги, а в същност, за да организират ратници и легионери; писатели, журналисти, издатели, за да закупят вестници и списания; да пишат книги, с които да тровят душата на българския народ, за да го подготвят по този начин за колониалното му подчинение на немските империлисти; това са професори, за да печатат „научни“ съчинения за „нова Европа“, с които „научно“ да обясняват необходимостта от унищожаването на нашата индустрия, за да превърнат нашето стопанство в прилагодено на немския хищнически капитализъм; това са инженери, за да организират антиболшевишки и други изложби, за да влошат отношенията ни с народите на Съветския съюз и пр.

Това са длъжностните лица, включително министри и народни представители, които чрез користо използване на службата си — чрез подкупни или други престъпления, или чрез нарушаване на служебните си задължения от тях натрупали големи богатства.

Болшинството от тия категории лица са успели в своята дейност да заобиколят съществуващите закони. Те са въопили спекула, но не са попаднали под разпорежданията на закона за снабдяването и цените. Трябвало е припечеленото да се вземе чрез данъка върху военновременните печалби, но те са го вкочили и пр. Резултатът обаче от тяхната дейност е налице или може да бъде налице: това е имуществото, което е натрупано в техните ръце чрез ограбване на българския народ. Законопроектът, който —

съл и поддържан и който вие ще гласувате, има за цел да отстрани именно този несправедлив и неправомерен резултат, а именно ограбването от народа да бъде върнато на народа. (Ръкоплескания) В този смисъл този законопроект се явява като средство, което ще помогне да бъдат обхванати и ония случаи, които са били изпуснати от другите закони, и по такъв начин се възстанови доверието на гражданите към законите, които най-после ще бъдат приложени и към силните икономически.

Очевидно е след тези обяснения, че никой никога не е мислил да постави за цел на законопроекта да обхване:

1. Чиновника или всеки обикновен гражданин, които с труд и спестяване от своята заплата или дохода са успели да си купят жилище или друг някакъв имот.

2. Земеделците, които чрез спестяване от техните доходи от упражняването от тях занятието са увеличили своето имотно състояние.

3. Занаятчиите, които благодарение на своя труд са добили възможност да разширят своето предприятие.

4. Всички търговци и индустриалци, които са се движали в рамките на закона и като резултат на добросъвестно упражняване на тяхното занятие са увеличили имотното си състояние.

Не ще бъде мъчно да се определи за всеки конкретен случай, дали се касае за една нормална стопанска дейност, или пък, че е налице спекулата или престъплението. Никой от нас не се съмнява например, че един чиновник е в състояние чрез спестявания, чрез задължения, да си сдобие със собствен апартамент; че един занаятчия може не само да разшири своята работилница, но при стечение на редица обстоятелства, които остават напълно в рамките на основа, което днес ние присъждаме за нормално, добросъвестно стопанисване, той да се издигне даже до индустриалец, че търговците и индустриалците именно затова упражняват своето занятие, за да печелят пари, и то не само за да живеят по-добре от другите, но и да могат да разширяват своите предприятия.

Ето защо няма място за каквито и да било опасения, че законът ще засегне честните и добросъвестни граждани и селяни, на които напълно е признато правото: с честен труд да печелят, да повдигат своето благосъстояние, а чрез това да спомагат за икономическото развитие на страната.

От закона могат да се страхуват и съвсем основателно самс гуйните съвести на спекулантите и престъпниците в нашата страна. (Ръкоплескания)

Г-да народни представители! Очите на българския народ са обвърнати в този момент към всички нас. Той ни е поставил една ясно определена задача: твърдо, последователно и цялостно да осъществим програмата на Отечествения фронт.

Законопроектът за конфискация на придобитите чрез спекула или по незаконен начин имоти, който днес вие ще направите закон, е една смела крачка към осъществяването на тази програма. (Ръкоплескания)

Целият народ очаква с нетърпение законът да бъде гласуван, за да се започне неговото приложение. И неговото нетърпение е напълно обяснимо. Час по-скоро трябва да бъде върнато на народа това, което по престъпен начин му е било отнето.

Не е никак чудно, че у нас има и ще има хора, които да са недоволни от закона. Това са именно хората, които той има пред вид: безсъвестните спекуланти, черноросаджииите и престъпниците, които години поред ограбиха българския народ. Това са и техните политически глашатаи от опозиционната преса. Няма нищо странно в това, че опозицията така единодушно се обяви срещу законопроекта. Странно щеше да бъде, ако тя го беше одобрила.

Но именно затова ние ще трябва да излезем единодушни с този закон. Истина е, че ние не можем да искаме и не трябва да искаме, шото по всички въпроси да мислим непременно по един и същ начин. Ние затова сме представители на пет отделни политически партии, защото си имаме свои, различни схващания по много въпроси. Незабележно е и полезно е, по някои въпроси ние да спорим помежду си. Но ние можем и народът иска това от нас, да бъдем единни и еволюционни по големите, основни въпроси на нашата отечествено-фронтиска политика и поели всичко по програмата на Отечествения фронт и нейното провеждане в живота. (Продължителни ръкоплескания)

Нека днес ние бъдем така единодушни, както единодушен беше българският народ на 18 ноември м. г., когато ни изпрати в тази сграда! (Бурни и продължителни ръкоплескания. Бюрото на Народното събрание и всички народни представители стават прави и похват овации на г-на министъра на правосъдието, който, отишъл на своето място, им благодари с поклони)

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване заглавието на законопроекта. Моля тия г-да народни представители, които са съгласни с заглавието на законопроекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Минчо Минчев (к): Комисията измени чл. 1 така: (Чете)

Чл. 1. Всички имоти: движими, недвижими, пари, акции и пр., придобити след 1 януари 1935 г. чрез спекула или по незаконен начин, се конфискуват в полза на държавата.

В случай че така придобитите имоти не са налице, поради прехвърляне, консумиране и пр., конфискуват се равностойни други имоти от наличното състояние, като разликите се уреждат в пари."

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване чл. 1 от законопроекта. Моля тия г-да народни представители, които са съгласни с чл. 1, тъй както бе докладван от докладчика, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Минчо Минчев (к): Комисията измени чл. 2 така: (Чете)

Чл. 2. Спекула, по смисъла на този закон, е всяка дейност на физическо или юридическо лице, за която би се доказало, че е увеличила прекомерно имотното състояние чрез печалби, комисии, възмездия, доходи или други подобни, получени при затрудненото положение на страната или на отделни лица."

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване. Които г-да народни представители са съгласни с така докладвания чл. 2 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Минчо Минчев (к): Комисията измени чл. 3 така: (Чете)

Чл. 3. Придобити по незаконен начин имоти по смисъла на този закон са:

а) имотите, които длъжности лица (включително и народни представители) или частни лица (физически и юридически) са придобили във връзка с извършено престъпно деяние или чуждене на служебни длъжности или чрез пряко или косвено облагодетелстване от властта, и

б) имущества, придобити под каквато и да било форма за или във връзка с противонародна дейност."

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване. Тия г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 4 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Минчо Минчев (к): Комисията измени чл. 4 така: (Чете)

Чл. 4. Всяко увеличение на имотното състояние на физически или юридически лица, за което те не установяват, че се оправдава от нормалните доходи при добросъвестно упражняване на занятие или използване на притежавани имоти и капитали, а за длъжностните лица — от законните им доходи, се счита придобито чрез спекула или по незаконен начин.

Не се допуска установяването, че известни имоти са придобити чрез хазартни игри или разврат.

Смятат се недействителни спрямо държавата, ако са сключени от заподозряното лице във времето от 17 септември 1944 г. до една година след влизането на този закон в сила:

а) всички безвъзмездни сделки;

б) всички други сделки, за които заинтересуваните лица не докажат, че имат позволена от закона причина.

Разпоредбата на буква "б" не се отнася до сделките, сключени с Българска народна банка, Българска ипотечна банка, Българска земеделска и кооперативна банка и кредитираните от нея кооперации и Банка "Български кредит".

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване. Тия г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 4 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Минчо Минчев (к): Комисията измени чл. 5 така: (Чете)

Чл. 5. Придобитите чрез спекула или по незаконен начин имоти се конфискуват и от:

а) наследниците и заветниците на лицето, което ги е придобило;

б) третите лица, приобретатели по безвъзмезден начин.

До доказване на противното, считат се придобити по безвъзмезден начин имотите, прехвърлени върху съпруга, възходящи и низходящи роднини, братя, сестри или низходящи от тях, сватове до трета степен и близки приятели;

в) третите лица, приобретатели по възмезден начин, ако те са знаели или от обстоятелствата са могли да предполагат, че имотите са придобити чрез спекула или по незаконен начин."

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване. Тия г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 5 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Минчо Минчев (к): Комисията прие чл. 6 без изменение. (Чете)

Чл. 6. До доказване на противното, считат се придобити за сметка на заподозрения имотите, които съпругата и малолетните му, низходящи са придобили от трети лица на свое име след 1 септември 1939 г."

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване. Тия г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 6 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Минчо Минчев (к): Комисията измени чл. 7 така: (Чете)

Чл. 7. Правото на държавата за конфискация по този закон се погасява с изтичане на петнадесетгодишна давност."

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване. Тия г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 7 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Минчо Минчев (к): Комисията измени чл. 8 така: (Чете)

„Чл. 8. Издирването на придобитите чрез спекула или по незаконен начин имоти се извършва от съдиите-следователи по предложение и под надзора на прокурорите. Предложението на прокурора е задължително за съдията-следовател.

Подсъдността се определя според местожителството на заподозряното лице или седалището му, ако то е юридическо лице, по време на започване на издирването.“

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване. Тия г-да народни представители, които са съгласни с така прочетенния чл. 8 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Минчо Минчев (к): Комисията прие чл. 9 без изменение: (Чете)

„Чл. 9. Всички местни комитети на Отечествения фронт, чрез околийските отечественофронтovski комитети, са длъжни да съобщават на съответния прокурор за всяко лице, което е увеличило имотното си състояние несъответно с нормалните доходи при добросъвестно упражняване на занаята му или с доходите от имотите и капиталите му.

Същото задължение, под страх на наказание по чл. 437 от наказателния закон има и всяко длъжностно лице, което в кръга на своята служба узнае, че някой е придобил имоти чрез спекула и по незаконен начин.

Съобщения по предходните алinéи може да прави и всяко частно лице или обществена организация.“

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване. Тия г-да народни представители, които са съгласни с така прочетенния чл. 9 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Минчо Минчев (к): Комисията прие чл. 10 така: (Чете)

„Чл. 10. Когато има достатъчно данни, съдията-следовател обявява с постановление лицето за заподозряно по този закон и го поставя да декларира в двуседмичен срок всичките си движими и недвижими имоти, вземания и задължения, имотите, които е прехвърлило през последните 15 години, но не по-рано от 1 януари 1935 г., възмездно или безвъзмездно, както и имотите, които е придобило на името на лицата по чл. 6 през същото време.

При уважителни причини съдията-следовател може да продължи този срок на един месец.

В декларацията трябва да се посочи къде се намират имотите, кога, при какви условия, на какво основание и с какви средства са придобити и да се посочат доказателства за това.

Това задължение тежи върху наследниците и заветниците, когато заподозряното лице е починало.

Трети лица, които притежават на свое име или държат на каквото и да е основание имущество на заподозряното по този закон лице, както и лицата по чл. 5, буква „б“ и „в“, и по чл. 6, са длъжни да ги декларират пред съдията-следовател в 14-дневен срок от обявяване в „Държавен вестник“ на съобщението за това.

Забележка. За живущите в чужбина лица срокът е месечен и декларацията може да се подаде чрез пълномощник или роднина.

Не подлежат на деклариране движима вещ на стойност до 10.000 лв. Вещи обаче от един и същи вид или с общо предназначение (комплекси) на стойност по-голяма от 50.000 лв. се обявяват.

Кредиторите на заподозряното лице трябва да представят своите вземания пред съдията-следовател в месечен срок от обявяването, съгласно чл. 10, алинея четвърта, ако те не са декларираны от заподозряното лице, иначе тези вземания не се вземат пред вид.“

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване. Тия г-да народни представители, които са съгласни с така редактирания чл. 10 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Минчо Минчев (к): Комисията прие чл. 11 без изменение: (Чете)

„Чл. 11. Който съзнателно не изпълни задълженията по предходния член или даде непълни или неверни данни, се наказва с тъмничен затвор или със строг тъмничен затвор до 5 години и глоба до 1 милион лева.

Недекларираните нито от заподозрения, нито от третите лица имущества се конфискуват.“

Председател Васил Коларов: Тия г-да народни представители, които са съгласни с така прочетенния чл. 11 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Минчо Минчев (к): Комисията прие чл. 12 без изменение: (Чете)

„Чл. 12. Съдията-следовател и прокурорът, както и съдът, вземат мерки за запазване подлежащите на конфискуване имущества чрез налагане възбрана, заповед и други подходящи мерки.“

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване. Тия г-да народни представители, които приемат чл. 12 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Минчо Минчев (к): Комисията прие чл. 13 без изменение: (Чете)

„Чл. 13. Въз основа на събраните данни и извършената проверка по декларацията, съдията-следовател съставя заключително постановление за резултата от издирването.“

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване. Който г-да народни представители са съгласни с чл. 13, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Минчо Минчев (к): Комисията прие чл. 14 без изменение: (Чете)

„Чл. 14. Следственото конфискационно дело се изпраща на прокурора при областния съд, който съставя мотивирано предложение до съда за конфискация или за прекратяване на делото.“

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване. Който г-да народни представители са съгласни с чл. 14 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Минчо Минчев (к): Комисията измени чл. 15 така: (Чете)

„Чл. 15. Съдът връчва препис от предложението за конфискация на заподозрения или на чеговите наследници или заветници, ако той е починал. В седемдневен срок може да се подаде отговор и да се посочат доказателства.

За постъпването на делото в съда се съобщава на третите лица, които претендират някакви права върху имотите, за които е направено от прокурора предложение за конфискация.

Те участвуват като страна в делото и в 7-дневен срок от съобщението могат да подадат отговор и да посочат доказателствата си.“

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване. Тия г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 15 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Минчо Минчев (к): Комисията измени чл. 16 така: (Чете)

„Чл. 16. Личното явяване на заподозрения в съдебното заседание не е задължително. При ненамиране на същия, удостоверено от надлежната административна власт, делото се гледа неприсъствено след призоваване чрез „Държавен вестник“.

Председател Васил Коларов: Тия г-да народни представители, които са съгласни с така докладвания чл. 16 от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Минчо Минчев (к): Комисията измени чл. 17 така: (Чете)

„Чл. 17. Присъдите на областните съдилища са окончателни и могат да бъдат обжалвани по касационен ред пред Върховния касационен съд, в седемдневен срок от съобщението, че присъдата е изготвена, или от датата на обявяването ѝ, когато заподозреният е призован чрез „Държавен вестник“.

Допълнителните касационни жалби могат да се подават найкъсно три дни преди определения за разглеждане на делото ден.“

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване. Тия г-да народни представители, които са съгласни с чл. 17 от законопроекта, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Минчо Минчев (к): Комисията измени чл. 18 така: (Чете)

„Чл. 18. Касационният съд, ако намери някой от оплакванията за основателни, сам разглежда делото по същество при същите данни, освен ако нарушението се състои в неправилно недопускане на доказателствата, в какъвто случай той разглежда делото, след като събере тези доказателства.“

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване чл. 18 от законопроекта. Моля тези г-да народни представители, които са съгласни с чл. 18, както се докладва от докладчика, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Минчо Минчев (к): Комисията измени чл. 19 така: (Чете)

„Чл. 19. Делата по този закон се разглеждат с най-голяма бързина.

По тия дела заподозреният не може да има повече от двама адвокати, които съобщава на съответния адвокатски съвет.

Възнаграждението на защитниците по тия дела се определя от съответния адвокатски съвет по представително изработена таблица от Висшия адвокатски съвет, утвърдена от министъра на правосъдието.

Заподозрените внасят предварително определеното на защитниците им възнаграждение в касата на Адвокатския съвет, от което 15% остава в полза на съвета, а останалото се предава на защитника.

Адвокат, който уговорил или получил възнаграждение извън определеното му от Адвокатския съвет, се заличава от списъка на адвокатската колегия за винаги.

В кръга на претендентата в бюджета, във връзка с изпълнението на този закон, сума министърът на правосъдието може, когато това се окаже необходимо, да назначава допълнителни изчисления.

теми, прокурори, съдии и съдебни служители, измежду лицата, имащи законния ценз, за не повече от една година."

Председател Васил Коларов: Има думата г-н министърът на правосъдието.

Министър д-р Минчо Нейчев: Г-да народни представители! Последната алинея не е поставена на мястото ѝ. Беше малко мъчно въобще да се намери мястото ѝ.

Считам, че е най-уместно да се постави като втора алинея на чл. 19. След като в първата алинея се казва, че делата по този закон се разглеждат с най-голяма бързина, във връзка с това, като втора алинея, може да се каже: (Чете) „В кръга на предвидената в бюджета, във връзка с изпълнението на този закон, сума министърът на правосъдието може, когато това се окаже необходимо, да назначава допълнителни съдии-следователи, прокурори, съдии и съдебни служители измежду лицата, имащи законния ценз, за не повече от една година.“

Така че аз предлагам, последната алинея да стане втора алинея.

Председател Васил Коларов: Които приемат чл. 19, заедно с предложението на г-на министра на правосъдието, последната алинея на члена да стане втора алинея, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Минчо Минчев (к): Комисията прие чл. 20 без изменение: (Чете)

„Чл. 20. Влезлите в закона сила присъди за конфискация се изпълняват от данъчните органи.“

Председател Васил Коларов: Които приемат чл. 20, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Минчо Минчев (к): Комисията прие чл. 21 без изменение: (Чете)

„Чл. 21. Производството по този закон се извършва отделно от главното наказателно преследване.“

Председател Васил Коларов: Които приемат чл. 21, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Минчо Минчев (к): Комисията прие чл. 22 без изменение: (Чете)

„Чл. 22. Този закон отменява закона за отнемане в полза на държавата на незаконно придобити имоти и закона за преследване незаконно обогатените чиновници.“

Председател Васил Коларов: Които приемат чл. 22, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. (Бюрото, министрите и всички народни представители стават прави и ръкоплескат продължително)

Йордан Будуров (с): Прави предложение, речта на г-на министра на правосъдието да бъде отпечатана и разпратена безплатно. (Ръкоплескания)

Председател Васил Коларов: Моля, които са съгласни с това предложение...

Обаждат се: Какво е предложението? Искаме да го чуем.

Председател Васил Коларов: Предложението е, речта на г-на министра на правосъдието да бъде отпечатана и масово разпространена. (Ръкоплескания) Моля тези г-да народни представители, които приемат това предложение, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Яни Янев (з): А сега аграрната реформа да приемем.

Председател Васил Коларов: Председателството предлага да минем към точка седма от дневния ред — второ четене на законопроекта за учредяване на Министерство на индустрията, занаятите и рудите и Министерство на електрификацията и природните богатства.

Димитър Крайчев (з): По дневния ред следва законопроектът за трудовата поземлена собственост. Защо го пререждате?

Яни Янев (з): Тази нощ няма да си отидеме без да гласуваме закона за аграрната реформа.

Димитър Крайчев (з): Това, което Събранието е решило вчера, не може да се отменява.

Председател Васил Коларов: Г-да народни представители! Ако направих това предложение, не го направих от желание да се забави разглеждането на един законопроект, който целият български народ очаква с нетърпение да бъде гласуван окончателно, а го направих, именно за да се ускори приемането на този законопроект. Аз правя предложение, да разгледаме немедлено законопроекта за създаване на двете нови министерства. След това ще дадем 10 минути отпих, за да могат парламентарните групи да се споразумеят по редица въпроси във връзка с закона за трудовата поземлена собственост, та да се осигури неговото приемане. (Ръкоплескания)

Димитър Крайчев (з): За да бъде поставен на дневен ред, парламентарните групи са си казали думата, г-н председателю.

Яни Янев (з): Този законопроект един месец стои в комисията. И сега още е в комисията.

Един народен представител: Ние не сме избрани като личности, а като представители на организации.

Председател Васил Коларов: (Звъни) Има думата народният представител Титко Черноколев

Титко Черноколев (к): (От трибуната) Другари! Да запазим спокойствие. Аз предлагам, първо, да гласуваме по спешност законопроекта за създаване новите министерства и, второ, още тази вечер обезателно да поставим на разглеждане законопроекта за трудовата поземлена собственост.

Обаждат се: Няма време. Ще си отиваме.

Титко Черноколев (к): Няма да си отиваме.

Димитър Крайчев (з): (Към Титко Черноколев) Вие го предложихте вчера за дневен ред за днес.

Титко Черноколев (к): Да, аз го предложих. И ще го разгледаме тази вечер.

Един народен представител: Най-напред ще разгледаме аграрната реформа, и ако е нужно, ще останем до 10 ч. (Пререкания)

Председател Васил Коларов: Давам 10 минути отпих. (След отпиха)

Председател Васил Коларов (Звъни) Заседанието продължава. Председателството предлага да се пререди дневният ред, като се пристъпи непосредствено към разглеждане на второ четене на законопроекта за учредяване на Министерство на индустрията, занаятите и рудите и на Министерството на електрификацията и природните богатства. Веднага след това, в туй заседание, да се пристъпи към разглеждане на второ четене законопроекта за трдовата поземлена собственост.

Има ли други предложения?

Моля г-да народните представители, които са съгласни с това предложение за пререждане на дневния ред, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Моля г-на докладчика да докладва.

Докладчик Драгомир Вълчков (зв): (Чете)

„ЗАКОН

за прегрупирането на някои стопански служби от Министерствата на търговията и промишлеността и на земеделието и държавните имоти.

1. В Министерство на индустрията и занаятите.

2. В Министерство на електрификацията, водите и природните богатства.“

Председател Васил Коларов: Които са съгласни с така измененото заглавие на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Драгомир Вълчков (зв): (Чете)

„Чл. 1. Образуват се:

а) Министерство на индустрията и занаятите;

б) Министерство на електрификацията, водите и природните богатства.“

Председател Васил Коларов: Които приемат чл. 1, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Драгомир Вълчков (зв): (Чете)

„Чл. 2. Към Министерството на индустрията и занаятите се прехвърлят изцяло следните служби и свързаните с тях бюджетни приходи и разходи:

От Министерството на търговията и промишлеността: отделение за индустрия, отделение за занаятите и отдел за индустриално производство.“

Председател Васил Коларов: Които приемат чл. 2, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Драгомир Вълчков (зв): (Чете)

„Чл. 3. Към Министерството на електрификацията, водите и природните богатства се прехвърлят изцяло следните служби и свързаните с тях бюджетни приходи и разходи:

а) Държавните автономни предприятия: Главната дирекция за електрификацията на България и електроснабдителното предприятие „Въча“;

б) От Министерството на земеделието и държавните имоти — Дирекцията на водите, като в Министерството на земеделието и държавните имоти се запазват или създават само служби за изучаване напонтелни полета, за поливни норми и пряко напояване.

в) От Министерството на търговията и промишлеността — Дирекцията на природните богатства, заедно с държавните мини.“

Председател Васил Коларов: Които приемат чл. 3, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Драгомир Вълчков (зв): (Чете)

„Чл. 4. Дирекциите за електрификацията, на водите и на природните богатства са съответно новосъздавани министерства.“

както и Дирекцията на горите от Министерството на земеделието и държавните имоти се организират и стопанисват на автономни начала. До приемане на нови закони за автономия на тези дирекции, последните се административно по-досегашните им режими и съобразно бюджетите им."

Председател Васил Коларов: Които приемат чл. 4, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Драгомир Блъчков (зв): (Чете)

Чл. 5. Преименуват се:

а) Министерството на търговията и промишлеността — в Министерство на търговията и продоволствието;

б) Дирекцията на вътрешната търговия, индустрията и занаятите — в Дирекция на вътрешната търговия."

Председател Васил Коларов: Които приемат чл. 5, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема. Минаваме към разглеждане точка трета от дневния ред:

Второ четене на законопроекта за трудовата поземлена собственост.

Моля г-на докладчика да докладва законопроекта.

Докладчик Бочо Илиев (к): Г-да народни представители! Парламентарната комисия по Министерството на земеделието и държавните имоти разгледа законопроекта за трудовата поземлена собственост и направи в него някои изменения и допълнения. Така изменен и допълнен законопроектът ви се представя за обсъждане и приемане: (Чете)

„ЗАКОН

за трудовата поземлена собственост."

Председател Васил Коларов: Ще поставя на гласуване заглавието на законопроекта. Моля г-да народните представители, които са съгласни с заглавието на законопроекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Бочо Илиев (к): (Чете)

„ОТДЕЛ I

ОБЩА ЧАСТ

Глава I.

Цел.

Чл. 1. Законът за трудовата поземлена собственост има за цел: а) да определи размера на собствената земя, която може да притежава всеки български гражданин необходима да му осигури по-добро съществуване;

Председател: ВАСИЛ П. КОЛАРОВ

б) да създаде държавен поземлен фонд, от който чрез оземляване да се задоволят нуждаещите се от земя;

в) да създава жизнеспособни трудови земеделски стопанства, въз основа на трудовия принцип „Земята да принадлежи на този, който я обработва": 1) трудови частни земеделски стопанства, в които стопанинът и членовете на семейството му да влагат своя труд, и 2) трудови кооперативни земеделски стопанства, в които кооператорите, ведно с членовете на техните семейства, да влагат своя труд;

г) да преселва жителите от поройните (охранителни и строго охранителни) горски периметри, от слабопроизводителните и гъсто населени области в страната на подходящи площи, за подобряване и осигуряване на препитанието им."

Председател Васил Коларов: Поставям на гласуване чл. I. Моля г-да народните представители, които са съгласни с така прочетенния чл. I от законопроекта, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

По-нататъшното разглеждане на законопроекта се отлага за следното заседание, което ще бъде във вторник.

Председателството предлага следния дневен ред за идущото заседание във вторник, 15 ч.:

1. Второ четене на законопроекта за трудовата поземлена собственост. (Продължение)

2. Доклад на бюджетарната комисия по бюджетпроектите за разходите през 1948 г. на: а) Главната дирекция на пощите, телеграфите и телефоните (Продължение) и б) Министерството на социалната политика.

Второ четене на законопроектите:

3. За допълнение наредбата-закон за избиране народни представители за общинско Народно събрание.

4. За изменение и допълнение на наредбата-закон за назначаване, уволняване и класиране на служителите по ведомството на Министерството на вътрешните работи и за временната общинска управа.

5. Противопожарната защита.

6. Първо четене на законопроекта за допълнение на наредбата-закон за облекчение и полпоземане земеделските стопани, пострадали от сушата през стопанската 1944/1945 г.

7. Одобрение решенията на прощатарската комисия, протокол № 3.

Моля г-да народните представители, които са съгласни с прочетенния дневен ред, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Закривам заседанието.

(Закрито в 18 ч. 5 м.)

Секретари: { Д-Р ГЕОРГИ СЛАВЧЕВ
ГЕОРГИ ХРИСТОВ

Началник на Стенографското отделение: ДОНЧО ДУКОВ